

Literatura.

Univ. prof. Dr. Albert Milota: **Působnost zákonů trestních.** Díl I. Vyšlo jako druhý svazek »Knihovny fakulty právnické university Komenského v Bratislavě« r. 1922. Nákladem práv. fak. univ. Kom.

»Spis tento,« uvádí prof. Milota na počátku, »chce zkoumati pouze, jakým způsobem se pozitivní právo trestní uplatňuje.« To znamená, že se bude zabývatí kategorií základních a pro pozitivní trestní právo velmi důležitých otázek: »Všimna si formální stránky trestních zákonů, bude zkoumati, kdy se tyto zákony uplatňují, kde se jejich účinky projevují a proti komu se tak děje, čili jinými slovy spis pojedná o formální, časové, místní i osobní působnosti trestních zákonů.« (str. 10) — Prvý díl, který leží před námi, omezuje se na první dva body, poslední dva jsou vyhrazeny svazku druhému.

Není možno v tomto stručném referátě podati obsah knihy, zabývající se řadou složitých otázek, jež se několika slovy odbaviti nedají. Mohu tu jen zcela všeobecně naznačiti, co autor zahrnuje pod pojem formální a co pod pojem časové působnosti zákona trestního.

V prvním oddělení spisu (str. 10—87), pojednávajícím o formální působnosti, jsou zahrnuty úvahy o normálním charakteru trestněprávního pravidla (§ 2.), o jeho formě (§ 3.), pak o zákonné skutkové podstatě (§ 4.) a trestní hrozbě, z nichž pravidlo to se skládá; dále se tu jedná o pramelech pozitivního práva trestního (§ 6.), o rozdílu mezi subjektivním a objektivním právem trestním (§ 7.), o výkladě a analogii trest. zákona (§ 8.) a posléze o otázce, která rozřešiti spor mezi ideou soudcovské vázanosti při nalézání trestního práva a ideou soudcovské volnosti (zákonost práva trestního § 9.)

Druhé oddělení (str. 88—158) věnováno je převahou obtížnému tématu zpětné působnosti zákona.

Zdálo by se, že spis zabývající se těmito problémy bude suše theoretický a dogmatický. Není tomu tak.

Přečtete-li »Působnost«, ovšem vám neujde, že autor má obzvláštní zájem o vysoké a základní otázky, jež se staví tváří v tvář vědě trestního práva; musíte mu také přiznati smysl pro vskutku filosofické jich proniknutí a pojetí (na př. str. 64. nn.). Ale přes to jej nikdy nepřistihnete, že by zabředl do »právní metafyziky« a odcizil se životu. A to považují za jednu z nejcennějších vlastností tohoto spisu, který má i své praktické cíle. Autor je dobrým theoretikem, ale jeho theorie je taková, že slouží praxi; proto výklady, s nimiž se tu setkáte, stejně uspokojí theoretika jako praktika. To zdůrazňují, poněvadž bych rád, aby spisů věnovali pozornost i praktičtí právníci, jimž v mnoha směrech výborně poslouží. Poukazují jen příkladno na úvahy o užívání rozhodnutí nejvyššího soudu (str. 59.), o výkladu trestních zákonů a zejména o analogii (str. 74 nn.) a pak na pojednání o otázce vázanosti soudce trestním zákonem (§ 9.).

Prof. Milota spolupracoval na osnově nového trestního zákona, a stopy toho jsou patrný téměř ve všech kapitolách. Stále se dotýká ustanovení dosud publikované části, odůvodňuje a vysvětluje je, tak že jeho práce bude dobrou pomůckou pro toho, kdo chce proniknouti ducha

zmíněné osnovy. Zaujme i naše zákonodárce, poněvadž v ní naleznou poučení o mnoha otázkách, zákonodárné techniky, zejména pokud jde o právo trestní. (Na př. str. 32 dole, 55, 86 a.)

Ještě jedna okolnost činí spis cenným: je to stále odvolávání se na platné trestní právo a srovnávání theorie i našeho zákonodárství s trestně-právními institucemi, jak došly výrazu v cizích zákonech a osnovách. Proto s uspokojením sáhne po knize prof. Miloty každý, kdo se chce seznámiti s celkovým přítomným stavem řešení těch otázek, o nichž spis pojednává.

Některé z právnických spisů jsou čirými komentáři k literatuře o předmětu, jímž se zabývají. Spisu, o kterém referuji, této výtky činiti nelze. Autorovi nejde o to, co řekli jiní, z knihy mluví on sám. Při tom však má rozsáhlou znalost literatury a neopomíjí, kde toho zapotřebí, kritizovati a vyrovnati se s odchýlnými názory. (Na př. str. 51 n, 57, 123.) — Ale jeho spis netrpí nikde slabostí, aby byl knihou o knihách.

Smysl pro logiku, patrný v celém díle, prozrazuje autor zejména tam, kde jde o jemné distinkce, jichž právo trestní zvláště vyžaduje, a o kritiku terminologie. Při tom jeho kniha má ten ve vědecké literatuře řídký dar, že i sebe složitější věci dovede formulovati a říci jednoduše, stávajíc se tak přístupnou i akademické mládeži.

Zejména pěkná je ta část knihy, která téměř monograficky pojednává o zpětném působení zákonů a končí pojednáním o ustanoveních zatímního návrhu obecné části trestného zákona, pokud se dotýkají této otázky. — Velmi zajímavý jsou výklady o vlivu zvyku na pozitivní právo trestní (§ 6., č. 5.). Zde autor dospívá k správnému názoru, že tvorba pozitivních předpisů zvykovým právem je sice za dnešního stavu věci vyloučena, že však tvoření negativních norem takovým způsobem je přípustno. Zvyk může totiž odstraniti trestnost jednání buď vůbec nebo pro určité případy, ano — podotýká autor — můžeme theoreticky dojíti k úsudku, že by bylo možno, aby zvykem byly utvořeny i důvody trestnost snižující (str. 47.). — Rovněž pozoruhodný jsou výklady o v theorii velmi sporné otázce subjektivního práva trestního: tu vyslovuje autor názor, že subjektivní právo trestní, t. j. nárok státu na potrestání vinníka, vzniká teprve výrokem soudcovským, zatím co subj. právo občanské vzniká již dříve, totiž skutečností, na níž je vázáno.

Zcela lze souhlasiti s autorovým nazíráním na úkol soudce při výkladu zákona. Soudce při svém zkoumání normy objektivního práva a jejím srovnání s konkrétní skutkovou podstatou činu musí si počínati tak, aby jeho rozhodnutí bylo ve shodě s ostatními částmi ideového celku právního, čili aby se shodovalo se zásadami obecné spravedlnosti (str. 63.—64.). To plyne ze zásady, že zákon je právním činitelem sám o sobě, že nerozhoduje myšlenka zákonodárcova nebo vůle, kterou zákonodárce se snažil zákonem projevití, nýbrž myšlenka a vůle, kterou lze v souhlasu se zásadou obecné spravedlnosti ze znění zákona vyvoditi (66.). Proto činnost soudcova nesmí býti pouhou mechanickou aplikací zákona; soudce při svém rozhodování má také činnost tvůrčí, již právní řád oduševňuje a udržuje jej v stavu, že je schopen plniti svou společenskou funkci.

Již z toho, co jsem uvedl, jest patrné, že otázky, kterými se zabývá prof. Milota, jsou rázu zásadního a tudíž velmi sporné. Proto je přirozeno, že se nesetkají vesměs se souhlasem. To však knize neubírá na ceně. Neboť i tam, kde se s autorem nestotožníte, přinutí vás jeho výklady k úvahám, které vám ujasní nebo po nových stránkách osvětlí celou řadu trestněprávních problémů.

Kniha prof. Miloty je dílem vysoké vědecké ceny, ale i praktického dosahu, a proto znamená skutečný zisk pro československou právníckou literaturu. Těšíme se, že právnícká veřejnost brzy se dočká jejího pokračování.

Československé civilní právo procesní. Díl II.

JUDr. Václav H o r a, prof. Karlovy univ. v Praze.

Řízení před soudy první stolice se stálým zřetelem ku Slovensku a Podk. Rusi.

Zavedení nového moderního řízení soudního v Rakousku zákonem ze dne 1. srpna 1895 vzbudilo značný ruch i v české literatuře procesní. Průkopnickou práci tu vykonal Ottův trojdílný soustavný úvod ve studium nového řízení soudního, k němuž družily se četné monografie jednotlivých procesualistů (Pantůček, Hora, Bohuslav, Vorel a j.). V Uhrách bylo moderní řízení soudní na základě vzoru německého uzákoněno zák. čl. I. 1911 a čl. LIV. 1912. V naší republice máme tedy dvojí právo procesní. Bohudík dle moderních zásad vybudované, v podstatě sice shodné, ale přece v detailech se různící. Dr. Václav Hora, řádný profesor civilního soudního řádu na právnícké fakultě Karlovy university, zák. Ottův a toho času i předseda unifikační komise pro sjednocení řádu procesního v naší republice, vylíčil nám v krátké monografii (Civilní řád soudní na Slovensku), vydané roku 1922 nákladem Právnícké Jednoty v Bratislavě, některé části procesního práva na Slovensku platného, nyní pak podává nám v podrobné monografii, věnované zakladateli české vědy procesní prof. Dru Emilu Ottovi s o u s t a v n ý v ý k l a d p r á v a p r o c e s n í h o v c e l é m n a š e m ú z e m í, t. j. i v z e m í c h h i s t o r i c k ý c h, i n a S l o v e n s k u a P o d k a r p. R u s i p l a t n é h o. První díl: str. 212. — Nauka o organizaci a příslušnosti soudů, vyšel roku 1922, druhý díl, str. 442., byl vydán tyto dny a vylučuje celé řízení soudní v I. instanci. V sedmi částkách jest tu podána nauka:

1. o stranách a osobách třetích ve sporu zúčastněných,
2. o osobních nákladech,
3. o součinnosti procesních stran (procesní úkony stran, soudu, překážky postupu řízení),
4. o důkazu,
5. o rozhodnutích soudních,
6. o řízení před sborovými soudy I. stolice,
7. o řízení před soudy okresními.

Kniha, psaná slohem velmi jasným a průhledným, vykládá obojí právo procesní jako celek, což jest dobře možno, jelikož oba procesní řády jsou

budovány na moderních zásadách požadovaných vědou práva procesního; touto methodou jednotlivé rozdíly, jež mezi obojím právem tu jsou, též jasněji vyniknou. Za velkou přednost díla dlužno pokládati, že autor při výkladu svém vždy opírá se o pozitivní předpisy a pro systém nezapomíná konkrétních ustanovení zákonných. Rovněž zasluhují zvláštní pozornosti některé všeobecné úvahy, kterými autor po vzoru moderní právovědy (na příklad Stern: Grundriss des Civilprocesrechtes 1921) usiluje vyložití vhodnost a účelnost jednotlivých institutů procesních. Kniha jest psána sice v prvé řadě pro studující práva, aby mohli si osvojití znalost práva, platného v celém obvodě státním; ale má nepochybně velkou důležitost pro celý právnícký svět československý a zasluhuje proto nejvšejší pozornosti a to tím spíše, když jest přímo nezbytným podkladem pro studium a řešení otázky unifikace procesního práva civilního. Význam knihy uznalo i ministerstvo školství, poskytnuvší ne její vydání podporu.

II. dílu o řízení opravném a zvláštních řízeních.

Z ministerstva spravedlnosti.

Revise občanského zákona.

Práce komise pro revisi občanského zákona při ministerstvu spravedlnosti — rozdělené na pět subkomitétů — postoupily již tak dalece, že elaboráty práva věcného, dědického a části obligačního již vyšly tiskem. Vyšlé práce vzbudily veliký zájem interesované a zejména právnícké veřejnosti, ježto, jak pochopitelně, se revise práva soukromého dotýká zájmů všech vrstev občanských. Ministerstvo spravedlnosti bylo zahrnuto takovým množstvím objednávek, že se zásoba chýlí ke konci. Elaborát práva dědického pak jest úplně rozebrán.

Ježto jest naléháno na nové vydání práva dědického, žádá ministerstvo spravedlnosti, aby byly předběžné přihlášky na právo dědické zaslány k záznamu presidiální kanceláři ministerstva spravedlnosti, aby mohlo býti rozhodnuto o novém vydání. Cena bude činiti, přihlásí-li se dostatečný počet interestů, 7—8 Kč za výtisk. Zbývající elaboráty, totiž právo rodinné a druhá část práva obligačního, vyjdou tiskem ještě tohoto roku.

Slováci a Maďaři. Politicko-historická úvaha, napsal Dr. Milan Ivanka (Dr. Vacovský), se stručným nástinem nejstarších dějin Slováků a Maďarů, jich kultuře a postavení v Uhrách.

Nariadenie o postupe pri mimokonkurznom nútenom vyrovnaní s vykonávacím nariadením a vzorkami. Český soudce Dr. František Novotný v Bratislavě, ovládající jazyk maďarský, podává v pěkné slovenštině překlad min. nař. č. 4070/1915 M. E., přidává k němu 12 vzorků a formulářů při soudním vyrovnávacím řízení velmi potřebných. A. Bartošek a spol., Bratislava, Palisády. Kč 5.—

Nárok zaměstnance na plat nekoná-li službu (příspěvek k nauce o nebezpečí při smlouvách synallagmatických.) — Autor, profesor Masarykovy univ. Dr. Jaromír Sedláček řeší v ní celou řadu velmi důležitých a ožeha-

vých časových otázek vzájemného smluvního poměru zaměstnance a zaměstnavatele rušeného mimovolnými překážkami. Šturza, Kraut a spol., Brno, Kopečná ul. 41. Kč 5.—.

Mezinárodní finančníctví. Univ. prof. Karlovy univ. Dr. J. Drachovský rozebírá zdařile ve zhuštěném obsahu jinak příliš objemnou a rozsáhlou látku přednášenou v kursech pro naši diplomatickou a konsulátní službu, mezinárodní finanční právo mírové a válečné, právo kontribuc a válečných náhrad a reparací a mezinárodní poměry měnové a úvěrní. — Bursík a Kóhout, knihkupci, Praha.

Věcné právo. Ministerstvo spravedlnosti, aby umožnilo i širší právní veřejnosti účast na budování našeho čs. obč. zákoníka, vydalo svým nákladem ve vkusné a přehledné úpravě návrh subkomitétu pro revizi občanského zákona s podrobnou důvodovou zprávou, svědčící o velmi svědomité a pilné práci subkomitétu vykonané v 86. schůzích za referentství prof. Dra Miloslava Stiebra. Ministerstvo spravedlnosti, Praha.

Zákon o daní z obohacení. Zdeněk Lepař snesl zde ne sice systematickým, ale přece jen velmi přehledným způsobem dosud platné zákony a nařízení o daní dědické, darovací a o poplatku nemovitostním, přihlížeje v první řadě k nov. o daň. z oboh. č. 337/21 Sb. z. a n. s motivy rozpočtového výboru poslanecké sněmovny a pak k nař. z 15./9. 1915 č. 978 ř. z. uváděje pak ku konci knihy rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Sbír. zák. čsl., kterou řídí prof. Dr. Weyer. — Barvič a Novotný, Brno. Kč 25.—

Právník (vydává Právníká Jednota v Praze):

Ročník LXII, seš. VII.—IX.: JUDr. Fr. Vážný, minist. místotaj. O náhradě škody vzniklé za dopravy se zvláštním zřetelem k dopravě poštovní, železnič. a automobil. v Československu. Dr. Ant. Glos: Rozhodování veřejných záležitostí. Právní úprava cizí péče o dítě. Praktické případy.

Seš. X.: Dr. Jiří Havelka: Studie k zákonu o místních drahách z r. 1919. Dr. Jos. Zelinka: Překlad občanského zákona rakouského či občanský zákon československý? Praktické případy.

Seš. XI.: Dr. Frant. Rouček: Právo věcné v osnově občanského zákona. Dr. Jiří Havelka: Studie k zákonu o místních drahách z r. 1919. Dr. V. Černý: Slovo ku »Překladu občanského zákona rakouského či občanskému zákonu čsl.« Praktické případy.

Obzor Národohospodářský (Orgán Jednoty ku povzbuzení průmyslu v Čechách, redaktor: prof. Dr. Josef Gruber, Praha VIII., č. p. 388):

Čís. 7.: Dr. Emil Meissner: K novelisaci zákona o dávcé z majetku a dávcé z přírůstků na majetku. Dr. L. Vavrouch: Úvěr pro vývoz. P. Gaňickij: Nastávající úkoly československé politiky průmyslové. Dr. Eduard Körner: Naše zemědělství po válce.

Čís. 8. a 9.: Dr. Jos. Gruber: Dr. Albín Bráf a Dr. Eberhard Jonák. JUDr. Otakar Koutský: Domácnostní výroba a domácí průmysl v československé republice. Dr. Jindřich Mayer: Doložka nejvyšších výhod. Rozhledy hospodářské a sociální. Dr. Antonín Basch: Měnové experimenty.

v Německu. Dr. Jos. Gruber: Dra Fr. Lad. Riegra pokus o českou habilitaci z národního hospodářství na pražské univerzitě v roce 1851.

Soudcovské Listy (orgán Svazu Československých soudců v Praze, administrace: Pardubice, Strossova 510):

Čís. 9.: K. Krcha: Směnka belgická. JUDr. Florián Drápal: Pro nebo proti soudcovské moci? Dr. Rudolf Schreiber: O moci soudcovské v theorii. K. Oustecký: Domiciliat. Dr. Drbohlav: Zatímní návrh obecné části trestního zákona.

Čís. 10.: R. nejn. s. Cícha: Platí úmluva o příslušnosti soudní podle § 104. j. n. a sudiště podle §§ 88. a 87 a) j. n. také pro singulární právní nástupce smluvních stran a proti nim? V. Fryc: Poznámka k § 57. vyrovnacího řádu. Dr. Rudolf Schreiber: Moc soudcovská podle ústav státních. Ústavní listina v praksi. K. K.: Ohrožená justice. Dr. Drbohlav: Zatímní návrh obecné části zákona.

Čís. 11. a 12.: Dr. J. Nebeský: Osnova jurisdikční normy. Dr. Ant. Glos: Odnárodňování a právo trestní. Dr. St. St.: Vládní osnova nového notářského řádu. K. Krcha: Civilní soudní řád a justiční krise. R. S.: Soudcové a zákon. Dr. Jos. Zelinka: K otázce porot.

České Právo (časopis Spolku notářů československých, redakce a administrace v Praze II., Václ. nám. 28):

Roč. V., čís. 4.: Stanislav Pavlíček: Notář a jeho stav. Dr. Jan Heinitz: Kritické poznámky k vládnímu návrhu zákona o zrušení svěřenství. F. Kovář: O zásadních rozdílech v povolání notářském a advokátském.

Čís. 5. a 6.: Dr. Jaroslav Čulík: Vládní návrh nového not. řádu. Dr. Jos. Vavrouch: Zrušte zemské desky. Dr. V. Černý: O osnově notářského řádu. Dr. Václav Svoboda: K otázce »ohrožené justice«.

Časopis pro železniční správu a politiku (vydává spolek československých železničních právníků v Praze (administrace: Král. Vinohrady, Erbenova 18):

Roč. II., čís. 3. a 4.: Emerich Wižďálek: O některých právních otázkách ze železniční dopravy osob. Dr. Ant. Habenicht: Vzájemné ručení železnic a osob odpovědných za provoz vzducholodí. Reorganisace spolkových drah. Revise mezinárodní úmluvy bernské. Dr. Ludvík Jakubka: Údaj obsahu v nákladním listu. Dr. Jaroslav Podobský: O nároku na t. zv. dopravní rentu úrazovou při spoluvině zraněného na »události v dopravě«. Sestátnění místních drah. Akcie místních drah, ležících v čs. republice, převzaté rakouským státem.

Čís. 5.: Jan Trnka: Příspěvek k výkladu zmocňovací doložky t. zv. podnikového zákona. Dr. Josef David: Nová úprava finančně právních poměrů společnosti Jižní dráhy. Dr. Ant. Habenicht: Údaj obsahu zásilky v nákladním listu. Z mezinárodní unie železniční.

Věstník ministerstva vnitra R. Č. S. (administrace: Praha III., státní tiskárna):

Roč. V., čís. 6.: JUDr. Václav Dusil: O t. zv. řízení kontumačním. Zákony, nařízení, výnosy, oběžníky. Dr. Jaroslav Janovský: Jazykové zákony v Belgii.

Čís. 7. a 8.: A. Hons, místotaj. v min. unif.: Normotvorná působnost župních zastupitelstev. James Bryce: Vláda Unie a vlády jednotlivých států.

Čís. 9.: JUDr. Vratislav Kalousek, odb. rada v min. vnitra: Rozsah pojmu »bývalá panovnická rodina rakousko-uherská« podle zákona z 12. srpna 1921, č. 354. Sb. z. a n. Zákony, nařízení, výnosy, oběžníky.

Česká advokacie (orgán Spolku advokátů československých v Praze, administrace v Praze II., Myslíkova ul. 9):

Roč. IX., čís. 8.: Dr. Ladislav Valenta: JUDr. Eduard Koerner. Dr. Jan Löwenbach: Nucená licence v čs. právu autorském? Dr. Vladimír Králík: Vládní návrh zákona. Dr. Eugen Löwy: Reforma práva občanského.

Čís. 9. a 10.: Dr. Eugen Polan: Ohrožená justice. Dr. Eugen Löwy: Poznámky advokáta k osnově nového jednotného notářského řádu. Dr. B. Lorman: Ještě několik slov k otázce výběru soudních vyrovnávacích správců. Dr. R. Traub: Rozhodčí klausule kolektivních smluv zemědělských.

Parlament (revue věnovaná státním a politickým otázkám, administrace v Praze — sněmovna):

Ročník II., čís. 6.—7.: Prof. Jan Caha: Finanční věda a vědecká politika. Prof. Bohumil Baxa: Myšlenka svrchovanosti národa. Prof. P. Sorokin: Sociologie profesionalismu. Boh. Rokos: Svoboda tisku v ústavách cizích států. JUDr. M. Navrátil: Vzpomínky na Dra Fr. Lad. Riegera. Prof. Vojtěch Čížek: Ruský hlad a ruská revoluce. Dr. Jan Reichmann: Exterritorialita v Číně.

Zákony o školách národních. Přehledně podány a soustavně uspořádány, nyní platné právní předpisy, aby bylo zjevné, co ještě ze šesterá zákonodárství předpřevratového u nás dnes platí. Sbir. zák. čsl., řídí prof. Dr. Weyr. — Barvič a Novotný, Brno. Kč 25.—.

Kvantitní theorie peněz, její dogmatický vývoj a kritika. Dr. Fl. Zeman podává historický vývoj peněžních teorií od 16. století do nynější doby, aby dokázal jejich nedostačitelnost pro moderní hospodářské poměry a nutnost přijetí moderní teorii důchodovou, přispívá tak v praktických důsledcích svých úvah k vytříbení názorů o penězích v našem národě. — Barvič a Novotný, Brno.

Kúpa a predaj. Známý odborník, zakladatel Právneho Obzoru Dr. Emil Stodola, advokát v Bratislavě, podává zde podle obch. zák. uh. a podle usancí bratislavské bursy širším kruhům, zejména obchodníctvu a živnostnícky potřebnou a velmi vhodnou pomůcku pro každodenní obchodní život. Vlastním nákladem. Kč 6.—.

Vývoj hospodářského zřízení v západní Evropě. Profesor M. Kovalenskij dle svých přednášek na svobodné universitě bruselské probírá po vývojovém přehledu hospodářství dvorské, cechovní, dělnickou otázkou, dějinný přechod od vlastnictví pospolitého k soukromému a zmiňuje se ku konci o zřízení rodných svazků ve Valesu. Přeložil Dr. Jaroslav Káberle. Revue Parlament, Praha, Sněmovna.

O úpravě pracovních poměrů domácího dělnictva. Dr. Eugen Štern, odbor. r., podává návodnou a informativní práci s přísl. zák. a prov. nař. o právech a povinnostech členů ústřední a obvodních komisí domácké práce, jakož i pro zaměstnavatele, zaměstnané a širší zájemníky o práci domáckou.

— Technické knihkupectví, Praha I., Kaprová č. 6. Kč 5.—.

Obecní zřízení všech zemí R. Č. S. a volební řád se všemi zák. k němu se vztahujícími. Doplněk 1923. Dr. Vilém Kloubek, doplňkem ku svému »obecnímu zřízení« shrnuje v něm všechny příslušné zák. a nař. a judikaturu, vydané až do konce srpna 1923 s nastalými změnami, přihlížeje v nich též ku předpisům na Slovensku a v Podk. Rusi platným, takže jeho »obecní zřízení« s tímto doplňkem obsahuje předpisy až do nejnovější doby platné v Č. S. R. — Kompas, Smíchov. Kč 35.—

O sociálním pojištění v Č. S. R. Shrnuje přednášky Dra Wintra a Dra Galase, konané na schůzi sociálního ústavu o připravované osnově, a v přehledné úpravě podává i text původní osnovy a vládního návrhu s doprovodem autorů. — Technické knihkupectví, Praha I., Kaprová č. 6.

Sbírka zásadních rozhodnutí R. Č. S. Nejvyššího vojenského soudu, která zásluhou předs. N. V. S. gen. Plzáka počíná vycházeti jako služ. pom. Čs. branné moci, obsahuje v prvním sv. rozhod. od 19./3. 1919 do 20./12. 1920. S některými z nich obeznámil naši právní veřejnost v Právnem Obzoru p. podpl. Dr. Kotyza, ale byla to jenom částka oněch rozhodnutí, která v této velmi vkusné knížce jsou uveřejněna. — K budoucímu svazku připojen bude pravděpodobně i věcný rejstřík a uvedeny §§ voj. tr. z. a ř., jichž uveřejněná rozhodnutí se týkají a tak konečně i do voj. tr. z. skoro jedno století starého zavane svěží republikánská jurisdikce a sbírka bude tak vhodnou příručkou každého advokáta u vojenských soudů zastupujícího. — František Borový, Praha II., Štěpánská č. 37.

Gustav Eim. Dr. Michal Navrátil líčí z autopsie obraz, oživuje památku geniálního publicisty a vynikajícího a zasluhujícího politika před čtvrtstoletím zemřelého a líče jeho obraz, zpodobuje ho tak, jak se jemu ve skutečnosti jevil. Díl I., svazek 1., revue Parlament, Praha, Sněmovna.

Státní občanství a domovské právo v R. Č. S. Josef Žlábek a Vladimír Verner shrnují zde platné předpisy o stát. obč. a dom. právu v R. Č. S. a poskytují žádoucí oporu pro jich provádění, doplňující je příslušnými mírovými smlouvami úst. zák. z 9./IV. 1920, jakož i dosud platnými zákonnými ustan. rak. a uh. — Kompas, Praha-Smíchov. Kč 13.50.

Zákon o smlouvě nakladatelské. Ant. Hartman, odbor. před. min. sprav., srovnává zde pečlivě dřívější předpisy s novými jak domácími tak cizími a doplňuje podrobný výklad platného práva i rozbořem příbuzných zákonných předpisů. — Kompas, Praha-Smíchov. Kč 10.—

Československé daňové zákony. Dr. Fr. Schwarz. Spisem tímto podán žádoucí přehled zákonů v šesti ročnících sb. z. a n. roztroušených v oboru přímých daní osobních a reálních a pojatý do něho také zákony vztahující se k velice nyní rozšířené agendě berních správ. — Kompas, Praha-Smíchov. V plátně Kč 40.—

Problém stabilní měny. Dr. Cyril Čechrák rozebírá otázku intervalární relace konjunktury, uvádí pravděpodobné příčiny hospodářského kolísání, jež projevují svůj účinek ve střídavých periodách láce a drahoty a vyšší a nižší hodnoty peněz, a naznačuje, jakým způsobem možno působiti k ustálení cenové hladiny. — Legiografie, Praha. Kč 30.—

Řád o zbavení svéprávnosti vydá Dr. Pařízek, r. vr. z. s. v Ml. Boleslavi, se všemi nař. výt. vzorci a příklady v omezeném počtu výtisků v únoru za subskripční cenu Kč 16.— Vydání doporučilo min. sprav.

Volébný poriadok do obcí republiky československej s prevádzacím nariadením, doplnený novelou, zákonom o stálych voličských soznámoch a volebnom súde, so zreteľom k potrebám Slovenska, s poznámkami, nálezami najvyššieho súdu, volebného súdu, vzorkami a tabuľkou volebných lehôt; opatril a vydal vylastným nákladom Dr. Frant. Heinz, slúžny pri okr. úrade v Bratislave; Kč 16.—

O parlamente, poslancích a voličích jakož i o politických stranách a novinách, o koalici, oposici, vázaných listinách, o státě, župním zřízení a vořbách do obcí a zásadách politických vůbec pojednává Hanuš Sýkora. »Parlament« v Praze. Kč 5.20.

Zákony o státních matrikách (Zák. čl. XXXIII : 1894. a zák. čl. XXXVI : 1904., »Zákon o náboženství dětí: z. čl. XXXII : 1894., »Zákon o poměrech recipov křesťan. nábož. X : z. čl. LIII : 1868., »O náboženství israelitském: zák. čl. XLII : 1895.) s poznámkami. Upravili: J. U. C. Stanislav Ilek, hlavní služný a Dr. Rp. Mikuláš Herman, služný. Cena 12.— Kč. V komisi »Rodnaja Reč«, Russkij knižnyj magazin v Hustě, Pödk. Rus, Kupeleva ul. 7.

Československá sociální demokracie v prvím šestiletí své činnosti (1878—1884.) ve světle zpráv policejních. »Parlament« v Praze-Sněmovna.

Moc nařizovací a její meze: Dr. Jaroslav Krejčí. »Parlament« v Praze-Sněmovna. 3.50 Kč.

Průručná knížka důchodkového trestného pokračování a pravidlá v případech důchodkových priestupkov zachovať sa majúceho trestného pokračování dľa platných zákonov a predpisov pre súdy a pravotárov, finančné úrady, orgány důchodkovej kontroly a finančnej stráže. Druhé, zdokonalené vydanie. Sostavil a vydal vlastným nákladom Ján Barinka, hlavní správca důchodkovej kontroly u gen. řn. riaditeľstva v Bratislave.

O poměru pracovním. Podrobný výklad všech platných ustanovení občanského zákona a živnostenského řádu, týkajících se pracovního (námezdního) poměru, se 270 nálezy soudních stolic, živnostenských soudů a výnosy ministerstev. Napsal J. Jindřich Hatlák. Tiskové podniky Ústř. Sv. Čsl. průmyslníků v Praze I., Masarykovo nábřeží 4. L.

»Spoločovanie a shromažďovanie na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi«, vydali Dr. L. Černo a Čeněk Sýkora v Bratislave, vládna budova. V knihe podáva sa vysvetlenie o spolkoch politických, odborových, hospodárskych, cirkevných a pod., o družstvách, spoločnostiach obchodných, rybárskych, vodných a pod. s príslušnými predpismi, kolkovými a vzorcami, stanov, zápisnic a žiadostí vo veciach spolkových a shromažďovacích. Cena 12' Kč.

»Trestní zákony československé, platné v Čechách, na Moravě a ve Slezsku«, sestavili Dr. Jar. Kallab a Vilém Herrnhirt. Vydal: Československý Kompas, tisk a vyd. akc. spol. v Praze-Smřchově, Plzeňská 79. Strán 744, cena Kč 90.—. Kniha tato obsahuje: Trestní zákon z 27./IV. 1852 č. 117. ř. z., náležitě upravený a komentovaný, doplněný rozsáhlým od-

dílem, obsahujícím dodatečné předpisy, vztahující se jednak k obecné části, jednak ke zvláštní části trestního zákona, předpisy o tisku, policejní právo trestní, zákon na ochranu republiky z 19./III. 1923 a výtah ze zákona o telegrafech z 23./III. 1923.

»**Advokátní a notářská sazba a soudní poplatky**«: Antonín Hartmann. Vydáno »Československým Kompasem«, tisk. a vyd. akc. spol. v Praze-Smíchově (Plzeňská 79). Stran 268, cena brož. 28.— Kč. Obsahuje: advokátní sazbu podle vládn. nař. z 3./V. 1923 č. 95. Sb. z. a n., notářskou sazbu podle nař. z 11./V. 1923 č. 102. Sb. z. a n., upravenou sazbu soudních poplatků pro Čechy, Moravu a Slezsko, jakož i předpisy, platné na Slovensku a Podk. Rusi jak v civilním, tak i v trestním řízení. Připojeny jsou poplatkové stupnice jak pro Čechy, Moravu a Slezsko, tak i pro Slovensko a Podk. Rus.

Různé zprávy.

»**Commission penitentiaire internationale**«, ve které je zastoupena také republika Československá, konala loni v červenci poradu o kongresu, který se má konati v roce 1925 v Londýně s tímto programem:

Sekce I. Zákonodárství.

1. Doporučuje se, aby byl úřad, pověřený trestním stíháním, oprávněn řídit se ohledy vhodnosti?

Má v kladném případě toto oprávnění býti v určitých směrech omezeno a podřízeno nějaké kontrole?

Doporučuje se, aby ze stejných úvah obdržel soudce právo nevynešti odsuzujícího rozsudek i kdyby byl trestný skutek dokázán?»

2. »Čím dal by se nahraditi trest vězení u provinilců, kteří dopustili se činu málo závažného, jímž veřejná bezpečnost není ohrožena?»

3. »Lze-li užítí a do jaké míry zásady neurčitého odsouzení v boji proti zpětnosti i mimo případy těžkých zločinů?»

4. »Jak lze napomáhati rozumnému užívání zásady o individualisaci trestu soudcem trest ukládajícím?»

Sekce II. Administrativa.

1. »Kdo má, připustíme-li systém zvláštního přechovávání jako prostředku na potírání určitých kategorií zpětných provinilců, na toto přechovávání uznati a jak má býti prováděno?»

2. »Jest žádoucno, aby v trestních ústavech byla zavedena služba pro zkoumání uvězněných?»

Jaký prospěch lze od tohoto zařízení očekávati pro zjištění příčin zločinnosti a otázku, jak zacházeti s provinilci?

Nebylo by dobře použití tohoto zařízení i pro zkoumání osob, jež dostaly se do ruky spravedlnosti a jsou podezřelé z některé poruchy duševní?»

3. »Doporučuje se tříditi vězně podle jejich povahy, tíže jejich trestu nebo spáchaného provinění, aby s nimi bylo podle toho různě a přimě-